

Bisschop

*Nieuwe Gracht 80, 2011 NJ Haarlem
Postbus 1053, 2001 BB Haarlem
telefoon 023 – 5112600
telefax 023 – 5112629*

Aan de gelovigen in het bisdom Haarlem-Amsterdam

Haarlem, 18 december 2013

Broeders en Zusters,

Teruggekeerd uit Rome van het Ad Limina bezoek, voel ik de behoefte om met u enkele ervaringen te delen uit deze bijzondere week, waar ik geïnspireerd en dankbaar op terugkijk. Samen met hulpbisschop Mgr. J. Hendriks en emeritus hulpbisschop J. van Burgsteden s.s.s. waren wij met de overige Nederlandse Bisschoppen allereerst op pelgrimage naar de graven van de apostelen Petrus en Paulus. We hebben met elkaar op die bijzondere plekken de eucharistie gevierd, alsmede in de andere grote basilieken van Rome. We hebben er gebeden voor de verbondenheid tussen de Wereldkerk en onze Nederlandse Kerk, en voor allen die daarin werkzaam zijn en hun beste krachten inzetten.

De week begon al gelijk met een hoogtepunt; de ontmoeting met Paus Franciscus. Dat was hartelijk en broederlijk en de Paus riep ons op ons niet te laten ontmoedigen door de problemen van de secularisatie in Nederland. In plaats van een toespraak te houden, nodigde hij ons uit in gesprek te gaan. De huidige situatie in Nederland stelt ons voor nieuwe uitdagingen en daarin moeten we volgens de Paus nieuwe pastorale wegen zoeken. De Kerk staat voor een missionaire opdracht, niet alleen de bisschoppen, maar ook de parochies, de hele geloofsgemeenschap en iedere gelovige afzonderlijk. Deze tijd vraagt om een helder getuigenis. Daarnaast benadrukte de Paus dat juist de diaconie en caritas wegen kunnen zijn waarlangs ook jonge mensen het geloof in Christus kunnen vinden. Want als mensen niet meer zo open zijn voor God zelf, dan zijn ze dat misschien wel voor de naaste. En in de naaste zullen ze het gelaat van Christus uiteindelijk ontdekken. Natuurlijk kwam ook de problematiek van de kerksluitingen ter sprake. In ons bisdom speelt dit slechts in beperkte mate. De Paus heeft de bisschoppen wel uitdrukkelijk opgeroepen bij alle noodzakelijke reorganisaties ons ook goed in te leven in de gevoelens van hen die dit aangaat.

Een ander thema was de problematiek van het seksueel misbruik en de zorg om de slachtoffers. De Paus toonde zich tevreden over de manier waarop de bisschoppen dit in Nederland hebben aangepakt. De Congregatie voor de Geloofsleer heeft inmiddels een voorlopige goedkeuring gegeven voor de richtlijnen die de bisschoppen hebben opgesteld ter voorkoming van seksueel misbruik in de toekomst.

Zoals in veel andere toespraken en gesprekken, heeft de Paus ook bij ons de nadruk gelegd op het toegankelijk maken van het sacrament van boete en verzoening. Wereldwijd neemt het aantal biechtelingen sterk toe, omdat de Paus telkens spreekt van de noodzaak ons met God en de ander te verzoenen. Geen mens kan zonder barmhartigheid, en om het naar anderen te kunnen zijn, zullen we het zelf eerst moeten willen ontvangen. De Kerk heeft daar een prachtig sacrament voor en daar moeten mensen pastoraal op nieuwe wijze in begeleid worden. Barmhartigheid en de mens naast je zien als ‘beeld van God zelf’, zijn begrippen die de Paus voortdurend herhaalt.

De Paus stelde ons tot slot ook nog een soort gewetensvraag. Waar haalt u als bisschoppen zelf de kracht vandaan, uw hoop en vreugde te midden van alle zorgen en problemen? Het evangelie moet altijd zichtbaar blijven als Blijde Boodschap van vergeving, redding en verlossing. Hij riep ons op ons zelf daar steeds weer aan te laven en dit naar anderen uit te dragen. De Kerk, zo gaf de Paus aan, groeit vanuit een authentiek beleefd geloof en door een eerlijke aantrekkingskracht. Zij wordt gezonden om wakker te schudden en geloof, hoop en liefde in mensen te planten..

In de dagen die volgden hebben we veel van wat de Paus verkondigt ook terug gehoord in onze gesprekken met de Congregaties en Raden. In ruim twaalf ontmoetingen zijn de meest uiteenlopende thema's besproken. Van jongeren en huwelijk en gezin, tot de rol van bisschoppen in de sociale media. Ook de problematiek van kerksluitingen en hoe pastoraal om te gaan met mensen die niet helemaal leven volgens de uitgangspunten van de Kerk. Boeiende gesprekken die ook een beeld gaven hoe de Kerk wereldwijd omgaat met deze thema's. Ons is telkens gevraagd door te gaan op de ingeslagen weg, maar wel met geduld en altijd in een open en goede communicatie naar de gelovigen.

Tenslotte hebben we de Paus nog kunnen meegeven dat hij door zijn manier van doen ook erg populair is in Nederland. Hij gaf ons aan daar vooral gebruik van te maken. Al eerder heb ik met de Paus gesproken over een mogelijk bezoek aan Amsterdam. Hij leek daarin zeer geïnteresseerd.

Met de andere bisschoppen is inmiddels afgesproken hiervoor de mogelijkheden te bezien.

Via onze website kunt u nog eens uitvoerig teruglezen wat er in Rome allemaal besproken en beleefd is. Er staan ook veel foto's op die een goed beeld geven van de ontspannen sfeer die we daar met elkaar mochten beleven. (www.bisdomhaarlem-amsterdam.nl)

In het nieuwe jaar zullen wij zeker de concrete uitwerking van dit Ad Limina bezoek ter hand nemen, en allereerst bespreken in de verschillende overlegorganen in ons bisdom. Dit loopt hopelijk uit op een heuse diocesane bedevaart naar Rome in mei 2015. U wordt allen uitgenodigd daar aan deel te nemen, en de informatie daarover zult u via uw parochie in de komende januari maand ontvangen. Het zou geweldig zijn als we als bisdom biddend en vierend en getuigend van ons geloof, met jong en oud, dan rond onze Paus Franciscus verenigd kunnen zijn.

Op weg naar het feest van de Menswording wens ik u, mede namens de beide hulpbisschoppen, een gezegend vervolg van de advent en een heel Zalig Kerstfeest.

+ Jozef M. Punt
Bisschop van Haarlem-Amsterdam